

Posudek vedoucí diplomové práce

Melín, Martin: *Cesty ke zdraví: k antropologii rozhraní mezi alternativní a běžnou medicínou*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2019, 74 stran.

Předložená diplomová práce se zabývá etnografií alternativní medicíny, konkrétně shiatsu v Pardubicích.

Martin Melín pracuje s hypotézou, že se z alternativní medicíny stává v Pardubickém kraji fenomén, a klade si dvě výzkumné otázky:

1. Co vedlo lidi využívající alternativní medicínu k upuštění od klasické medicíny? (str. 9, 33)

2. Jaký je názor léčitelů či terapeutů na alternativní medicínu a jaký je jejich vztah s klientem? (str. 33)

Diplomová práce vychází z kvalitativního výzkumu, který spočíval v zúčastněném pozorování a polostrukturovaných rozhovorech s 10 terapeuty a 10 klienty, přičemž se jednalo o 5 mužů a 12 žen ve věku mezi 27 a 50 lety. Autor práce měl již před zahájením výzkumu zkušenosti s alternativní medicínou v roli klienta. V textu detailně popisuje svůj vstup do terénu, výběr tématu, etické rozměry a průběh samotného výzkumu.

Diplomová práce je rozčleněna do šesti kapitol. V první kapitole je vymezen pojem alternativní medicína, zhodnocení používání terminologie v angličtině a v českém prostředí. Následuje část věnovaná východiskům práce a stanovení cíle výzkumu. Další kapitola specifikuje teoretické ukotvení a jeho usazení do antropologie medicíny či medicínské antropologie včetně prezentace výčtu různých forem alternativní léčby. Další text se zaměřuje na samotnou metodologii výzkumu. Kapitola Výzkum přináší poznatky z autorova výzkumu, zaměřeného především na výše uvedené otázky. Autor dochází k závěru, že alternativní medicína prochází v současnosti v Pardubicích velkým rozmachem. Poukazuje na to, že vedle nespokojenosti klientů s přístupy lékařů klasické medicíny, bojem s vážným onemocněním, je důvodem návštěv shiatsu terapeutů i módní zájem o alternativní praktiky. Autor konstatuje, že alternativní medicína z pohledu terapeutů není konkurencí konvenční medicíně, ale jejím doplňkem (str. 65-66).

Text práce je přehledný, jednotlivé kapitoly na sebe vhodně navazují, některé myšlenky se částečně opakují. Na práci oceňuji zejména snahu vypořádat se s taxonomií a terminologií ve vztahu k medicíně obecně. Určitě by bylo vhodné pracovat i s texty, které vyšly k medicínské antropologii v České republice v minulých letech (například Daniela

Pěničková, Ema Hrešanová, Alžběta Wolfová). Jedná se o zajímavou případovou studii a vedle diplomové práce Pavla Bělehrádka *Být léčitелеm: Antropologie české alternativní medicíny*, obhájené na Univerzitě Pardubice v minulém roce, je dalším příspěvkem našeho pracoviště k postupně se rozvíjející medicínské antropologii v České republice. Práci jsem přejímala k vedení v roce 2018 po Dr. Tomáši Samkovi.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci magisterského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce B (výborně minus).

Dne 17. 5. 2019

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.